

Lucas 15,1-32

Telkens kwamen de tollenaars en zondaars van allerlei slag bij Hem om naar Hem te luisteren. De farizeeën en de schriftgeleerden morden daarover en zeiden: 'Die man ontvangt zondaars en eet met hen.' Hij hield hen deze gelijkenis voor: 'Wanneer iemand onder u honderd schapen heeft en er een van verliest, laat hij dan niet de negenennegentig in de wildernis achter om op zoek te gaan naar het verlorene, totdat hij het vindt? En als hij het vindt, legt hij het vol vreugde op zijn schouders en hij gaat naar huis; hij roept zijn vrienden en burenen bij elkaar en zegt hun: Deelt in mijn vreugde, want mijn schaap dat verloren was geraakt, heb ik gevonden. Ik zeg u: zo zal er in de hemel meer vreugde zijn over één zondaar die zich bekeert, dan over negenennegentig rechtvaardigen, die geen bekering nodig hebben.

Of welke vrouw die tien drachmen bezit en een drachme verliest, steekt niet een lamp aan, veegt het huis en zoekt zorgvuldig totdat ze het vindt? En als ze die gevonden heeft, roept ze haar vriendinnen en buurvrouwen bij elkaar en zegt: Deelt in mijn vreugde, want de drachme die ik had verloren, heb ik gevonden. Zo, zeg ik u, is er vreugde bij de engelen van God over één zondaar die zich bekeert.

Overweging

Het evangelie van vandaag bevat twee gelijkenissen. Beide gaan over zoeken en vinden; preciezer: zoeken en vinden van wat verloren is. Door middel van gelijkenissen wil de evangelist Lukas ons iets duidelijk maken. Wat zou dat kunnen zijn?

De herder en de vrouw gaan zoeken. De herder gaat daarvoor de wildernis in en de vrouw keert haar woning ondersteboven. Hun ijver is kennelijk grenzeloos.

De evangelist laat ons weten dat schaap en muntstuk gevonden worden maar vooral dat de vreugde van het vinden grenzeloos is.

Ook wij gaan wel eens op zoek. Naar autosleutels, mobiele

telefoons, boodschappentassen en andere spullen die we in ons dagelijks leven gebruiken. Om zoektijd minimaal te houden geven we spullen een vaste plaats in huis, zodat ons leven beter beheersbaar blijft. We bedenken soms listen om de zoektijd te beperken, Want niet alles wat verloren is valt eenvoudig terug te vinden.

Als jongen van 16 jaar werd ik vaker door mijn ouders naar buiten gestuurd om mijn jongere zusje te zoeken. 'Ze is aan het spelen, in de buurt van de school, je zult haar daar wel vinden' werd me vooraf gezegd. Later bleek dan dat Hanneke bij een vriendinnetje bij de burens aan het spelen was. Blijdschap, jawel, maar leuk is anders.

Ook kun je op zoek gaan naar gevoelens en ervaringen uit het verleden, proberen die weer voor je geest te halen. Hoe gezellig het soms vroeger thuis was, je eerste verliefdheid, de geboorte van je kinderen, diverse momenten van geluk wil je opnieuw beleven en niet verloren laten gaan. Het opnieuw beleven van deze gevoelens leidt tot blijdschap, op zijn minst tot tevredenheid over het terugvinden van wat een ogenblik eerder verloren werd geacht.

Het woord vreugde, dat ook in de parabel enkele keren gebruikt wordt lijkt op het eerste gezicht wat overdreven. Je bent gewoon blij omdat je iets terugvindt, waar van je eerst dacht dat het verloren was. Maar het woord voor vreugde van een mens tijdens de ontvangst van een gave wordt in de bijbel gebruikt om aan te geven dat de gift een geschenk van God is.

Ouderwets gezegd: vreugde is een vorm van genade. Zo wordt het verschijnen van de ster boven Betlehem een vreugde voor de drie wijzen (Mt. 2,10) genoemd en 'vreugde is een vrucht van de Geest', zoals Paulus in zijn Galatenbrief (Gal. 5,22) stelt. De vreugde van het vinden wordt ons geschonken door God, zeggen de twee gelijkenissen.

Maar leven wij ook vanuit dat besef? Zoeken wij eigenlijk nog wel?

Is het niet zo dat we proberen ons leven zelf te regelen en

onder controle te houden om zo verrassingen, vervelende en aangename, uit te sluiten.

Met als gevolg dat we het gevaar lopen ons af te sluiten voor het ongewone, voor anderen.

Wanneer bijvoorbeeld nieuwe mensen naast ons komen wonen, zijn wij dan zo, dat we verwachten dat de nieuwelingen eerst naar ons toe komen voordat wij hen op benaderen?

Wanneer asielzoekers en vluchtelingen in de rij staan in Ter Apel of elders, verwachten we dan dat zij zich eenvoudigweg aan onze manier van leven aanpassen, onze wijze van leven onmiddellijk overnemen?

Of zijn wij dan zo dat wij eerst naar hun toegaan om hen, hun noden, wensen en verlangens te leren kennen?

Zijn wij dan zo dat we andere mensen niet vinden op onze zoektocht door het leven, anderen, dichtbij en veraf, gezien en ongezien, die onze nabijheid als een vreugde zouden kunnen ervaren? En dat wij zelfs op die manier vreugde, genade dus, mislopen?

Amen.